

ТЮРКОЛОГЪТ ПРОФЕСОР ГЕОРГ ХАЗАЙ НА 80 ГОДИНИ

Милена Йорданова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

През 2012 г. проф. Георг Хазай, който е един от първите гост-лектори по алтаистика, тюркология и тюркска диалектология на новосъздадената през 1952 г. Катедра по ориенталистика към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, навършва 80 години.

Той е роден на 30 април 1932 г. в Будапеща. Следва тюркология в Университета в Будапеща при известния преподавател проф. Гюла Немет, с когото след дипломирането си (1954 г.) осъществява съвместни проучвания върху тюркските говори в България. През учебната 1956–1957 г. е поканен да чете лекции по алтаистика, тюркология и тюркска диалектология в Софийския университет.

През 1958 г. защитава докторската си дисертация. Започва работа като научен сътрудник в Унгарската академия на науките, където през 1966 г. е избран за доктор на науките.

В периода 1963–1982 г. е поканен първо като гост-доцент, а впоследствие и като гост-професор в Хумболтовия университет в Берлин. Същевременно осъществява и ръководството на отдела за Турфански изследвания към Германската академия на науките (1963–1974).

След завръщането си в Унгария е избран за професор в Унгарската академията на науките, като съвместява научната работа с позицията на директор на издателството към Академията (1983–1991). От 1992 г. в рамките на два мандата е ръководител на Катедрата по тюркология към Кипърския универ-

ситет. Проф. Г. Хазай е основател на Университета Андраши в Будапеща и негов ректор в периода 2000–2003 г.

Творческата биография на проф. Георг Хазай се отличава с изключителна научна продуктивност. Още от самото начало на научната си кариера работи активно върху връзките на османския със славянските езици и върху тюркските говори на Балканите, изследванията от които представя в множество публикации – статии и монографии.

През дългата си и активна кариера Г. Хазай е главен редактор и участва в редакцията на колегия и редакционния борд на значителен брой престижни научни списания в Европа и САЩ като: *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungariae* (Budapest), *Bibliotheca Orientalis Hungarica* (Budapest), *Turkologischer Anzeiger/ Turkology Annual* (Vienna), *Archivum Ottomanicum* (Wiesbaden), *Zeitschrift für Balkanologie* (Berlin-Wiesbaden), *Orientalistische Literaturzeitung* (Berlin), *Studien zur Sprache, Geschichte und Kultur der Türk-völker* (Freiburg im Breisgau), *Cahiers d'Etudes sur la Méditerranée Orientale et le Monde TurcoIranien* (Paris), *Journal of Turkish Studies* (Cambridge, USA), *Türk Dilleri Araştırmaları* (Ankara) и др.

Унгарският тюрколог Г. Хазай работи изключително активно в структурите на множество международни организации. Той е и един от организаторите на редица престижни международни форуми, занимаващи се с проблемите на ориенталистиката, азиатските и северноафриканските изследвания, алтаистиката, тюркологията и османистиката. Проф. Георг Хазай е носител на редица отличия и почетни звания, сред които се открояват: член-кореспондент на Института за турски език (Анкара, 1957 г.), член-кореспондент на Дружеството за угро-фински изследвания (Хелзинки, 1978 г.), член-кореспондент на Института по турска история (Анкара, 1979 г.), член-кореспондент на Унгарската академията на науките (1982 г.), член-кореспондент на Югоизточноевропейското общество (Мюнхен, 2001 г.), почетен член на Института за турски език (Анкара, 1982 г.), почетен член на Американското дружество по ориенталистика (2001 г.), почетен член на Турската академия на науките (2001 г.), почетен професор на Университета в Букурещ (1988 г.), почетен професор на Кипърския университет (1999 г.), почетен професор на Института по ориенталистика към Руската академия на науките (2006 г.), член на *Academia Europea* (Лондон, 1990 г.), редовен член на Унгарската академия на науките (1995 г.), доктор хонорис кауза на Анкарския университет (1991 г.).

Проф. Георг Хазай е носител на наградата „Андрaши“ (2002 г.), на орден на президента на Федерална република Германия – Големия кръст за заслуги, на ордените за заслуги на Федерална република Германия (2004 г.), на Орденa на унгарския президент (2005 г.). Паралелно с престижните награди и заслуженото признание на изследователската активност на проф. Георг Хазай

неговото име остава свързано с България и Софийския университет не само защото тук започва дейността му като гост-лектор, но и заради отдадеността му в проучването на тюркските говори на Балканите и изследването на връзките между славянските езици и османския. Той е допринесъл значително и за изграждането на научнообразователния профил на съвременната българска тюркология.

TURKOLOGIST PROFESSOR GEORG HASAI TURNS 80

Milena Yordanova

✉ Sofia University „St. Kliment Ohridski“
15, Tsar Osvoboditel Blvd.
1504, Sofia, Bulgaria
e-mail: yordanova_milena@yahoo.com